

Izveštaj/ Report

Correspondence to:

Prim. dr sc. med. Andelka Dželetović,
Šefica Kancelarije za kontrolu duvana
Institut za javno zdravlje Srbije
"dr Milan Jovanović-Batut"

e-mail: andjelka_dzeletovic@batut.org.rs

**IZVEŠTAJ SA 14 SVETSKE KONFERENCIJE
O DUVANU ILI ZDRAVLJU**

**14TH WORLD CONFERENCE ON TOBACCO
OR HEALTH**

March 8-12, 2009, Mumbai, India

Andelka Dželetović

Globalna kontrola duvana: multisektorski pristup kontroli duvana - zakonodavstvo, put kojim treba ići, partneri i ljudi bila je tema 14. Svetske konferencije o duvanu ili zdravlju (14th WCTOH) koja je održana u Mumbaju u Indiji, od 8. do 12. marta 2009. godine.

Glavni cilj Konferencije bio je da inicira i podrži raspravu o razvoju zakonodavstva i strategija u oblasti kontrole duvana i da pruži globalnu perspektivu pitanjima kontrole duvana. Takođe četvrtačna Svetska konferencija imala je za cilj razvijanje interesa i svesti lokalne zajednice, kao i razvijanje mreže za jaču akciju protiv duvana.

Na Konferenciji je bilo oko 2500 učesnika sa oko 1300 prihvaćenih apstrakata i postera, devet plenarnih tema, 36 simpozijuma i preko 60 usmenih izlaganja sa diskusijama. Dodeljene su i nagrade: Luther L Terry koja je uspostavljena od 1994. godine i Bloomberg-ova, koja je uspostavljena od 2006. godine. Preko 350 stipendija je dodeljeno za delegate iz 61 zemlje, među kojima je bilo i sedam delegata iz Srbije.

Konferencija je pružila izuzetnu priliku za razmenu iskustava zagovornika kontrole duvana, edukatora, zakonodavaca, članova građanskog društva, čuvenih naučnika i stipendista iz celog sveta. Konferencija se bavila nekim od sledećih pitanja: globalni profil zdravstvenog opterećenja, biomarkeri izloženosti duvanskom dimu, odvikanje od pušenja, zauzdavanje nelegalne trgovine duvanom, duvan i tuberkuloza, izazovi u primeni zakona za kontrolu duvana, duvanska pretnja ljudskom razvoju: ekonomski i socijalni troškovi duvana i istraživanje načina da se zabrani reklamiranje, promocija i sponzorisanje duvana.

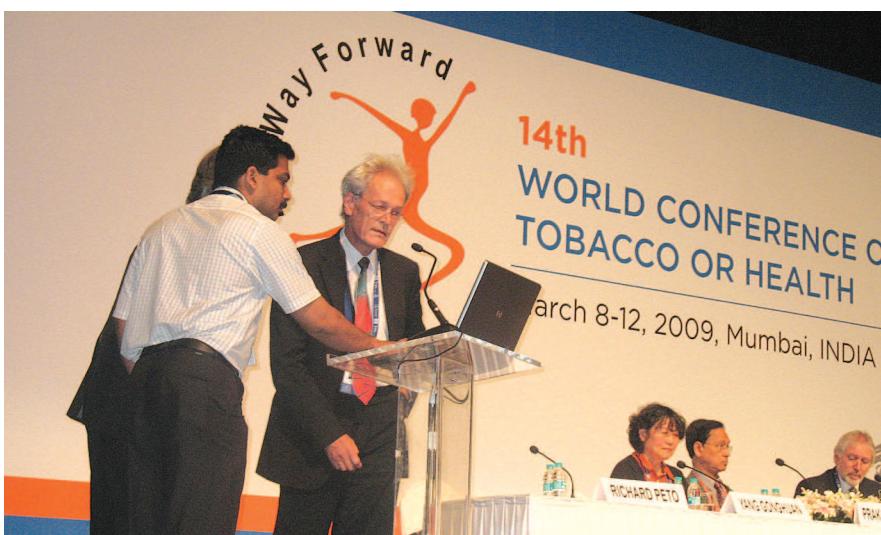
Razvoj i implementacija Okvirne konvencije o kontroli duvana blisko su bili povezani sa Svetskom konferencijom. Jedna od devet pre-konferencijskih radionica bila je: Efektivna implementacija politike Okvirne konvencije o kontroli duvana sa pet ključnih tema i prikazom metoda za njihovu evaluaciju (politika bez duvanskog dima, zdravstvena upozorenja na paklicama cigareta, anti duvanske medijske poruke, prevencija krijućenja i globalni sistem za praćenje duvana)

Do sada je održano 11 Svetskih konferenciјa u razvijenim zemljama, a dve u zemljama u

razvoju. Prva konferencija održana je 1967. godine u Njujorku. Od tada, ove Konferencije održavale su se u raznim zemljama, kao što su: Velika Britanija, Švedska, Kanada, Japan, Australija, Argentina, SAD, Francuska i Kina.

posto koristi duvan bez dima, ili, pan masalu, dok samo 1,6% puši.

Međutim, Indija je zemlja u kojoj je zabranjeno pušenje na javnim mestima od 2. oktobra 2008. godine, što se uspešno i sprovodi.

Od zemalja u razvoju, Konferencija je poslednji put održana u Kini 1997. godine, a posle 12 godina i u Indiji.

Zašto je Konferencija održana baš u Indiji?

Indija je drugi po veličini proizvođač i potrošač duvana na svetu.

Do pre nekoliko godina Indija nije imala velike aktivnosti na kontroli duvana. Kampanje koje su inicirane u prošlosti, nisu bile održive i, takođe, nedostajala im je posvećenost na "duge staze" od strane lidera sa vrha, medija, poznatih ličnosti i društvenog sektora.

U Indiji, preko polovine muškaraca (57%) u starosnoj grupi 15-49 godina koristi duvan u nekom obliku, a preko jedne desetine (10,9%) žena u ovoj istoj starosnoj grupi takođe koristi duvan. Što se tiče vrste duvana koji se konzumira, jedna trećina muškaraca (33,3%) puši, a jedna četvrtina (23,7%) koristi duvan bez dima, ili, pan masalu. Među ženama, skoro deset

Predsednik Svetske konferencije bio je Dr P. C. Gupta, Direktor Healis Sekhsaria Instituta za javno zdravlje u Indiji.

Domaćini četvrtačne Svetske konferencije bile su i tri neprofitne organizacije:

Salaam Bombay fondacija, Healis Sekhsaria Institut za javno zdravlje i nevladina organizacija - Savet za akciju protiv duvana - Indija (ACT - INDIA)

Konferenciju je podržalo Odeljenje za javno zdravlje, Vlada Maharashtra i Ministarstvo zdravlja i porodične dobrobiti u Indiji.

Svetska konferencija je bila dobra prilika za razmenu iskustava, učenja, razvoja strategije i partnerstva, umrežavanja i mobilizacije.